

Sygn. akt: II Cz 788/16

POSTANOWIENIE

Dnia 11 października 2016 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział II Cywilny – Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: **SSO Aurelia Pietrzak**

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2016 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku P. J.

z udziałem H. K.

o podział majątku wspólnego

na skutek zażalenia wnioskodawcy na postanowienie Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 9 sierpnia 2016 r. w sprawie o sygn. akt II Ns 723/16

p o s t a n a w i a:

oddalić zażalenie.

Sygn. akt II Cz 788/16

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 9 sierpnia 2016 r. Sąd Rejonowy w Bydgoszczy w sprawie o sygn. akt I II Ns 723/16 oddalił wniosek P. J. o zwolnienie od kosztów sądowych i o ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W uzasadnieniu orzeczenia Sąd wskazał, że w niniejszej sprawie wnioskodawca wystąpił o podział majątku po 23 latach od ustania małżeństwa (wspólności majątkowej). Związek małżeński wnioskodawcy z uczestniczką trwał około 3 lat. Wnioskodawca przebywa w jednostce penitencjarnej, pracuje, a jego dochody pozwoliły mu wydać w ciągu 26 miesięcy kwotę 4601,72 zł w kantynie więziennej, gdzie robił zakupy 40 razy. Zdaniem Sądu I instancji powyższe wskazuje na możliwość zaoszczędzenia przez wnioskodawcę środków pieniężnych na uiszczenie opłaty od wniosku. W zakresie odmowy ustanowienia pełnomocnika z urzędu Sąd wskazał, iż nie ma takiej potrzeby, ponieważ wnioskodawca nie jest osobą nieporadną, prawidłowo formułuje pisma procesowe, a w myśl art. 5 k.p.c. sąd może udzielić stronom występującym w sprawie bez adwokata lub radcy prawnego niezbędnych pouczeń co do czynności prawnych.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wnioskodawca, wnosząc o jego zmianę poprzez zwolnienie od kosztów sądowych i ustanowienie dla niego pełnomocnika z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie P. J. nie jest zasadne.

Zwolnienie od kosztów sądowych jest instytucją wyjątkową, bowiem intencją ustawodawcy było, aby traktowano ją jako wyjątek od zasady samofinansowania przez strony procesu lub postępowania nieprocesowego. Zwolnienie od kosztów sądowych stanowi w istocie pomoc Państwa dla osób, które z uwagi na ich sytuację materialną nie mogą uiścić kosztów sądowych bez wywołania uszczerbku w koniecznych kosztach utrzymania siebie i rodziny.

Ubiegający się o taką pomoc winien więc w każdym przypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach do granic zabezpieczenia kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające może zwrócić się o pomoc Państwa.

W niniejszej sprawie Sąd I instancji prawidłowo uznał, że sytuacja majątkowa skarżącego nie powoduje konieczności pomocy Państwa w pokryciu kosztów sądowych w tej sprawie. Każdą sprawę należy traktować indywidualnie, a w tej konkretnej sprawie, mimo, że wnioskodawca nie ma zbyt dużych dochodów, ma natomiast bardzo duże zobowiązania alimentacyjne oraz inne egzekucje (łącznie na kwotę ponad 142.000 zł), to jednak przebywając w jednostce penitencjarnej ma zapewnione utrzymanie i nie musi ponosić kosztów w tej zakresie swojego utrzymania. Jednakże niewielkie dochody, które osiąga wnioskodawca w jednostce penitencjarnej, które może przeznaczyć na swoje potrzeby, pozwalają na zgromadzenie mu kwoty 1000 zł na opłatę od wniosku o podział majątku. Zatem Sąd I instancji wywiódł prawidłowe wnioski i zasadnie oddalił wniosek P. J. o zwolnienie od kosztów sądowych. Nie można pominąć również faktu, że wnioskodawca złożył wniosek o podział majątku wspólnego po 23 latach od ustania wspólności majątkowej, przy czym związek małżeński wnioskodawcy i uczestniczki trwał około 3 lat. Zatem, jeśli skarżącemu nie zależało przez tak długi okres na podziale majątku, to w ocenie Sądu jest on w stanie ze swych niewielkich dochodów, które przeznacza na swoje potrzeby w zakładzie karnym, odłożyć kwotę niezbędną na uiszczenie kosztów sądowych w sprawie o podział majątku wspólnego.

Zatem należy uznać, że Sąd Rejonowy prawidłowo przeanalizował sytuację finansową wnioskodawcy i jego możliwości w zaoszczędzeniu kwoty niezbędnej do uiszczenia opłaty sądowej od wniosku o podział majątku.

Odnosząc się do wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu, również należy stwierdzić, iż P. J. nie jest osoba nieporadną, a sprawa nie jest skomplikowana, by była konieczność przyznania mu pełnomocnika z urzędu. Sądowi Okręgowemu z urzędu wiadomym jest, że P. J. był stroną w wielu sprawach sądowych, zatem ma doświadczenie w prowadzeniu sprawy. Pisma procesowe formułuje prawidłowo, również poprawnie odpowiada na wezwania Sądu.

Słusznie Sąd I instancji przytoczył treść art. 117 § 5 k.p.c., zgodnie z którym sąd uwzględni wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Samo złożenie przez stronę wniosku o ustanowienie pełnomocnika z urzędu nie obliguje sądu do jego uwzględnienia. Potrzeba taka zachodzi natomiast w przypadku, gdy sprawa jest skomplikowana pod względem prawnym lub faktycznym w takim stopniu, że strona nie ma możliwości samodzielnie bronić swoich praw. Podstawy do uwzględnienia wniosku zachodzą również w przypadku, gdy strona jest nieporadna i z tego względu nie ma możliwości należycie zadbać w toku postępowania sądowego o swoje interesy.

Sąd Rejonowy trafnie uznał, iż w niniejszej sprawie nie występują okoliczności przemawiające za potrzebą ustanowienia dla powoda profesjonalnego pełnomocnika z urzędu. Powód nie jest osobą nieporadną. Potrafi w sposób jasny i precyzyjny formułować swoje stanowisko w sprawie,

Ponadto, jak wskazał Sąd Rejonowy, zgodnie z art. 5 k.p.c. w razie uzasadnionej potrzeby sąd może udzielić stronom i uczestnikom postępowania występującym w sprawie bez adwokata, radcy prawnego, rzecznika patentowego lub radcy Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa niezbędnych pouczeń co do czynności procesowych. W ocenie Sądu odwoławczego powyższe wystarczy do prawidłowego podejmowania czynności procesowych przez wnioskodawcę.

Reasumując, Sąd Okręgowy stwierdził, że Sąd Rejonowy prawidłowo ocenił sytuację materialną wnioskodawcy i jego możliwości do prowadzenia postępowania, powołał się również na prawidłowe podstawy prawne.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako bezzasadne.